

SPV jaro VII

Kontakt: zporytych@zahradnickaskola.cz

Plán individuálního studia, pokyny k samostudiu a úkoly během výuky od 5. 5. do 13. 5. 2021.

1. A

Pokračujeme v tématu Etiketa, přečtěte si prosím následující texty, které se týkají především tzv. praktické etikety. Rozhodně se nejedná o zbytečnosti, některé rady jsou velice užitečné. Pro dívky přidávám zajímavý článek týkající se společenského oblečení.

Pro klasifikaci stále platí, že nezasílání úkolů je hodnoceno známkou 5 (je stanoven termín). Dále platí možnost si tuto známku opravit, stačí zaslat vypracované úkoly. Chtěl bych jen upozornit, že za druhé pololetí byste měli mít již tři známky.

Etiketa je základní kámen úspěšné komunikace

Ani v podnikání, stejně jako v běžném životě, se neobejdete bez kontaktu s druhými lidmi. Vědomě či nevědomě se řídíte pravidly, která vám vštíplili rodiče, která jste odpozorovali od jiných nebo převzali jako základ určité společenské tradice. Nazývají se etiketa a jsou základem pro společenský styk.

Etiketa

Etiketa je soubor **společenských pravidel**, který vám umožňuje pohybovat se ve společnosti, aniž byste se dopouštěli společenských trapasů. Má i své praktické a symbolické důvody. Vyjadřuje úctu k vašemu okolí a chrání vás před společenským nedorozuměním.

Co tedy všechno etiketa obsahuje? Pravidla při pozdravu, při představování, učí nás jak stolovat, jak jednat na úřadech i v soukromí, jak vystupovat během společenských akcí. Dalo by se říci, že to, jak se chováte doma, ukazuje, jak se budete chovat i ve společnosti. Nemůžete doma jíst z kastrůlku a v restauraci stříbrným příborem. Jinak řečeno, etiketu musíte mít zažitou, tzv. pod kůží, abyste nepůsobili strojeně a nepřírozeně.

Společenská pravidla

Základní **společenské pravidlo** říká, že ve společnosti si nejsme rovni. Toto pravidlo využíváme při pozdravu, při seznamování, podávání ruky, při vstupu do místnosti, v podstatě ve všech společenských situacích. Co tedy znamená? Významnější je vždy žena, starší, nadřízený, popřípadě významná osobnost. Proto tedy významnou osobnost méně významná

zdraví jako první, dává jí přednost, ponechává jí čestné místo, vstává v místnosti, poskytuje jí ochranu při chůzi, při nastupování do dopravního prostředku.

Ve **společenském styku** vždy platí, že významnější je žena. Jen v případě hodně staršího, úctyhodného muže můžete toto pravidlo porušit. V obchodním nebo pracovním styku mohou nastat jiné situace. Pokud je společnost tvořena pouze muži (nebo ženami), rozhoduje věk a funkce. Toto se však týká jen pracovních situací. Ve dveřích dává přednost muž všem ženám. Přednost nadřízeného se uplatňuje jen na pracovišti nebo při firemních jednáních. Například na ulici nebo při divadelním představení či v restauraci se přednost podle funkce neuplatňuje.

Důležité je, abyste v mnoha společenských situacích uplatňovali takt. Klient, host, návštěvník je vždy společensky významnější a podle toho se k němu chováme.

Odborníci tvrdí, že nejhorší je při společenském styku dlouhé váhání a přemýšlení, upřednostňují tedy raději rychlou, leč špatnou reakci před trapným váháním.

Pozdrav je projevem úcty, přátelství, zahájením i zakončením jednání. Vždy byste měli zdravít hlasitě a svůj pozdrav doplnit úsměvem. Úsměv nestojí nic, ale pro druhé a nakonec i pro vás znamená mnoho. Umí totiž pozitivně naladit i vaši duši. Při pozdravu vás prozradí i tón, jakým ho pronášíte. Ostatní hned vědí, jakou máte právě náladu. Používáme při něm pravidlo společenské významnosti, to znamená, že muž zdraví ženu, mladší staršího, podřízený nadřízeného. V **pracovním styku** může nastat situace, že nadřízený je mladší, pak záleží na jeho taktu, zda bude vyžadovat respekt i od starších kolegů a žen.

Nic nezní člověku lépe než jeho **jméno**. Znáte-li ho, použijte ho při pozdravu.

Nezapomeňte **pozdravit**, vstupujete-li do uzavřené místnosti, např. do čekárny u lékaře, do kanceláře nebo do kupé ve vlaku. Při odchodu pozdravíte ty, se kterými jste měli kontakt. Jdete-li po ulici se svými známými a oni někoho pozdraví, připojte se k pozdravu i vy. Zvláštní případ nastane, potkáte-li někoho ve volné přírodě. I zde můžete pozdravit. Není to nutné, ale je to zdvořilé.

Představování Existují dva způsoby, jak se seznámit s neznámými lidmi. Buď jste představeni jinou osobou, nebo se představujete sami. I zde platí pravidlo **společenské významnosti**. Ten, kdo je méně významný, je představován třetí osobou více významnému. Např. muž je představován ženě, mladší staršímu, podřízený nadřízenému. Nezapomeňte doplnit nějaké zajímavé informace, které mohou představovaným osobám usnadnit navázání konverzace. Uveďte třeba zájmy, obor, ve kterém představované osoby pracují, nebo funkci, kterou zastávají na pracovišti. Jste-li **seznamování** s osobou společensky stejně významnou, použijte větu „Těší mě.“ nebo „Rád vás poznávám.“. Pokud jste představování osobě významnější, řekněte jen „dobrý den“. Jste-li nuceni představit se sami, použijte větu: „Dovolte, abych se představil.“

Akademický titul při **představování** nepoužívejte. Řekněte srozumitelně své jméno a příjmení. Váš titul se dovědí přítomní z vizitky, která by u představování neměla chybět. Pokud ale představujete třetí osobu, uveďte nejvyšší dosažený titul představovaného. Ženy by měly být představovány titulem v přechýleném tvaru, např. paní inženýrka, paní doktorka. Nikdy neříkejte, že jste „nějaký“ Pepa.

Nezapomeňte, že při představování vždy stojíte, muži by si měli navíc zapnout sako.

Dříve si lidé podávali ruce, aby ukázali, že v nich nedrží zbraň. Dnes jde spíše o projev přátelství, náklonnosti, který se liší podle zeměpisné šířky. Čím více na sever, tím méně tělesných kontaktů můžete ve společnosti očekávat. Pro podání ruky se rozhoduje společensky významnější osoba. Přitom existují tři znaky významnosti – žena, starší a nadřízený. Iniciativu při **podání ruky** vyvíjí tedy vždy člověk společensky starší, žena vůči muži a nadřízený vůči podřízenému, hostitel hostovi. Toto pravidlo bývá často porušováno. Dominantní jedinci si myslí, že jsou to oni, kdo mají nabízet ruku, a zcela přehlíží pravidla etikety.

Ruku podáváme s úsměvem a lehkou úklonou hlavy, díváme se přitom do očí. Ruce jsou nepatrně nad úroveň pasu. Stisk je pevný, ale ne drtivý, a netrvá déle než jednu vteřinu. Stejně dlouhý měl být také kontakt očí. Podáváme vždy pravou ruku, celou nejen konečky prstů. Rukou nikdy netřese. Nepřijetí podané ruky, přestože jste společensky významnější, je hrubá neslušnost. Pokud zdraví muž dámu, vždy musí povstat, dáma může zůstat v sedě, ale zdvořilejší je, když také povstane. Ruku také nepodáváme do kříže nebo přes stůl.

Složitější situace mohou nastat, spojíte-li **seznámení** s podáním ruky. Tady platí, že méně významná osobnost se přestaví a počká, až mu významnější nabídne ruku.

K dalším pravidlům společenského styku patří **pravidlo čestného místa**. Využíváme ho při chůzi, při návštěvě kulturních akcí a také v restauraci. Obecně platí, že je po pravé straně. Jen pokud by byla významnější osoba na tomto místě v ohrožení, nabídnete jí místo na druhé straně. Například významnější osobu nikdy nenecháte sedět na konci řady při společenských událostech. V restauraci jí vždy nabídnete místo se stěnou za zády a výhledem do prostoru..

Prohřešky při společenském styku

K hrubým společenským prohřeškům patří:

- Vynechání pozdravu nebo nedbalé pozdravení.
- Nepodání ruky.
- Odmítnutí nabídnuté ruky.
- Přehlížení a arogance.
- Nedání přednosti významnějším osobám.
- Pozdní příchod na schůzku.
- Neplnění slibů.
- Hulvátské chování, hlasitá řeč.
- Pozdní příchod na společenské akce.
- Vstup do řady v divadle nebo kině zády k sedícím.
- Nedání přednosti při vstupu do budovy, nejprve se vychází, teprve pak vchází.

<https://www.ipodnikatel.cz/etiketa-je-zakladni-kamen-uspesne-komunikace/>

Společenská etiketa ve světě moderních technologií

Hlasitý odposlech

Funkce hlasitého odposlechu je v současnosti k mání u celé řady chytrých telefonů. Jde o poměrně nevinnou funkci, která by ale měla být používána jen v určitých případech.

Pokud ji bude chtít někdo použít ve společnosti (v práci, v restauraci, metru), měl by nejprve člověka na druhém konci požádat o svolení. Jinak může jít o zásah do soukromí, který se příliš netoleruje ani v současné době.

Zpráva bez odpovědi

Když píšete někomu zprávu na mobil, přes sociální síť nebo třeba e-mail, není nikde psáno, že dotyčný musí odpovědět ihned. Pokud se tak tedy nestane, neznamená to, že je něco špatně. Jen jednoduše nemá čas řešit danou věc ihned, nebo zrovna nechce. Není tak proto třeba ihned útočit, proč dotyčný neodpověděl, případně vyčítat nebo křičet.

Žádný mobil u stolu

Oběd s přítelem, večeře s rodiči, káva s kamarádkou. Je jedno, s kým se setkáme, novodobé nepsané pravidlo říká, že u stolu při večeři, obědě či jiných příležitostech by měl mobilní telefon zůstat elegantně ukryt (a ztišen) někde na dně kabelky.

Respektujte soukromí ostatních

Výhodou moderních technologií, a nejen telefonů, je funkce focení nebo natáčení videí. Ta umožňuje lidem zaznamenat prakticky jakýkoli okamžik z jejich života. Při pořizování záznamů by ale rozhodně mělo být striktně respektováno soukromí ostatních lidí, kteří se náhodou „přípletou“ na fotku či do videa.

Vlastní soukromí

Jedním z nejdůležitějších pravidel, která by pak měl v současné době dodržovat každý člověk, který více či méně využívá moderní technologie, je ochrana vlastního soukromí.

Je hezké se pochlubit kamarádům nebo i cizím lidem fotkami, například z dovolené či domácí oslavy, ale je třeba myslet na to, že ne všechno musí být všem veřejně přístupné.

<https://www.novinky.cz/zena/styl/clanek/spolecenska-etiketa-ve-svete-modernich-technologii-279234>

Pracovní etiketa aneb Jaká jsou společenská pravidla v práci?

<https://www.ipodnikatel.cz/etiketa-je-zakladni-kamen-uspesne-komunikace/>

[Tereza Becková](#)

Proč se vyplatí ovládat společenská pravidla na pracovišti? Jak se chovat ve společnosti nadřízeného, kolegů nebo obchodních partnerů? Jak se správně představit a komu nabídnout tykání? Kdy můžete bez vyzvání vstoupit do dveří cizí kanceláře?

Etiketa aneb Základy slušného chování

Ti, kteří vykonávají [práci z domu na PC](#), si s pracovní etiketou nemusí dělat příliš velké starosti. Co by ale měli vědět lidé, kteří chodí dennodenně do práce? Jaká jsou vlastně společenská pravidla v práci? Někteří zaměstnanci projdou přednáškou o **etiketě** už při **úvodních školeních o firemní kultuře**. Firmy tím nastavují od začátku určitá pravidla, která se musí dodržovat.

Jestliže vám ale nikdo první dny v práci neprozradil, jak byste se dle firemní kultury měli chovat, máme pro vás několik **obecných pravidel**. My vám představíme základní společenská pravidla v pracovním prostředí, o které se s námi podělil již před několika lety například i **mistr etikety Ladislav Špaček**.

Máte dojem, že vám **základy pracovní etikety** v ničem nepomohou? Pak jste na omylu. Do práce musí většina z nás bohužel docházet velkou část svého života. A když máte to štěstí, že jste rentiérem, pak i tak musíte navštěvovat různé úřady a veřejné instituce.

Vědět, kdy je vhodné zaklepat, komu nabídnout tykání a jak se chovat na pohovoru i pracovním obědě se vám prostě a jednoduše může vyplatit. Můžete tak například vyřešit otázku, [jak si říct o zvýšení platu](#) a kdy se ucházet o vedoucí pozici. Pokud totiž dá váš šéf na **formální vystupování**, můžete bezchybné chování proměnit na plusové body. Nebo prostě jen chcete **zapracovat na sebe prezentaci**? Následující rady vám přijdou vhod!

Etiketa představování

I v okamžiku, kdy je součástí firemní kultury tykání si napříč společností, je opravdu důležité mít povědomí alespoň o základních prvcích etikety související s představováním. Jak se chovat ve společnosti **nadřízeného**, kolegů nebo obchodních partnerů a jak se jim představit? To může být někdy opravdová věda. Někdy přílišná neformálnost může srážet pozici Vašeho nadřízeného. Přirozený respekt a úcta by měla být pro blaho všech jasně dáno.

Když navštívíte cizí místnost, pozdravte jako první (nejdříve tak učiňte směrem k ženám a starším) a počkejte na **vyzvání k usazení**. Nehleďte na to, zda se jedná o pracovní pohovor, schůzku či jen návštěvu kanceláře či úřadu. O vypnutém telefonu se snad ani nemusíme zmiňovat.

Vše výše uvedené platí i pro šéfa, který jde do kanceláře za svými podřízenými. Bezesporu máte ze své pozice právo na posazení se i bez vyzvání, přesto to mnozí považují za zdvořilost. “Obyvatelé” kanceláře by se měli **zvednout ze židle** a pozdravit bez ohledu na to, zda do ní vstoupil nadřízený, nebo jiná návštěva.

Před vstupem do cizí kanceláře vypněte svůj mobilní telefon. Zaklepejte, vstupte, pozdravte a počkejte na vyzvání k usazení. A to i přesto, že jste šéf.

První kontakt a představení

Jak by měl první kontakt vypadat? Budoucího nadřízeného pozdravte a představte se celým jménem, podání ruky je ale výsadou výše společensky postavené osoby. Což je v pracovním světě samozřejmě šéf. Pokud tak ale z nějakého důvodu neučiní, podejte nadřízenému ruku jako první. Jak se ale představit, pokud se jedná o kolegu, a nikoliv výše společensky postavenou osobu?

Pak si zapamatujte, že jestliže se setká **znatelně starší muž se ženou**, žena ho vždy musí pozdravit jako první. Jedná-li se ale o **setkání starší ženy a muže**, pak by měl pozdravit první muž a to dokonce bez ohledu na společenské postavení.

Znatelně staršího muže pozdraví žena jako první, starší ženu naopak muž pozdraví bez ohledu na společenské postavení.

Je vhodné nabídnout tykání? Kdo nabízí tykání?

Pokládáte si sami sobě otázku, zda je vhodné nabídnout protějšku tykání? **Vykání** mezi kolegy či podřízeným a nadřízeným donutí mnohé k zachování určitého respektu a vzájemné slušnosti. **Tykání** jednoduše působí dojmem neformálního chování a způsobuje, že máme nutkání si dovolit věci, které bychom si běžně právě například k šéfovi nedovolili. Jste si ale jistí profesionálním chováním v jakékoliv situaci? Stále existují pravidla, která byste měli následovat.

Tykání nabízí vždy nadřízený. Mezi kolegy platí následující: starší nabízí tykání mladšímu, žena muži, služebně starší kolega novému kolegovi a nováčci si mohou vybrat. Nejste na tykání připraveni? Zdvořile ho odmítněte i s opodstatněným odůvodněním. Startupy berou tykání jako samozřejmost. naopak ve státní sféře je na místě spíše vykání.

Tykání nabízí vždy nadřízený podřízenému, starší mladšímu, žena muži, služebně starší kolega novému kolegovi.

Bud'me gentlemani

Před vstupem do místnosti je slušností **zaklepat**. Jestliže **vstupujete do místnosti** k osobě, která vás očekává nebo se kterou jste v pravidelném kontaktu, pak nemusíte čekat na vyzvání. Pokud vstupujete ke kolegovi či osobě, kterou vidíte poprvé, pak položte otázku, zda smíte vstoupit. **Na vyzvání počkejte** u společensky výše postavených osob.

Vstupujete do místnosti v doprovodu jiné osoby? **Dveře by měl otevírat** a podržet vždy muž ženě. Pustit ji jako první je známkou **gentlemanství**. A v jiných případech platí stejná pravidla jako pro nabídku tykání, tedy mladší staršímu a podřízený nadřízenému. Pozor si dejte v

okamžiku, kdy jdete **ze schodů či do schodů**. V takové situaci půjde první vždy muž a nabídne ženě pomoc, kdyby ji náhodou potřebovala.

Nevstupujte bez vyzvání do místnosti společensky výše postavené osoby. Jestliže vstupujete do dveří v doprovodu jiné osoby, aplikujte pravidla správného gentlemana.

Vždy zachovejte dekorum

Chystáte se na **pracovní oběd** či schůzku do restaurace a máte chuť na vychlazené pivo či sklenici vína? Objednání si těchto nápojů nemusí být mezi kolegy považováno za nejlepší nápad. Pokud si šéf ale **alkohol** během schůzky objedná, můžete si bez výčitek dopřát také jednu skleničku. Jestliže víte, že to u “jednoho” nikdy neskončí, pak se raději alkoholu vyhněte.

Buran by (ne)plesal: Společenské šaty podle nové etikety

Etiketa se mění, šance společenského faux pas zůstává. Co můžete na ples obléknout a kdy se dopouštíte společenského prohřešku?

Stejně jako už etiketa nekáže vyseknout pukrle při každém setkání, nikdo vás z plesu nevykáže, pokud místo krinolinové sukne obléknete overal. To, že se pravidla společenského oblékání možná netváří tak přísně jako kdysi, neznamená, že neexistují. Zápěstí bez hodinek a silonky na nohách jsou pořád společenské minimum.

Na délce záleží

Správný dresscode na ples si dlouho vystačil s jednoduchým pravidlem: kde muž obléká smoking, tam pro ženu není jiná možnost než velké večerní. Dnes jsou šaty s délkou na zem jen jednou z alternativ i pro [mistry etikety](#). Nutit se do večerní róby nemusíte. Šaty by ale měly dosahovat minimálně tříčtvrteční délky, nikdy ne délku kratší nad kolena.

Ples v pravém slova smyslu je vysoce formální, konzervativní událost. V minulosti to byly akce určené výhradně pro aristokratickou společnost, na kterou obyčejný plebs nesměl ani vkročit. Formálnost neurčoval jenom dresscode, ale také vytříbený bonton. Pokud i tak chcete razit pravidlo „na ples jediné velké večerní“, pak by stálo za to, ujasnit si, o jaký ples se jedná.

Považovat tak třeba hasičský bál za ples, je prostě holý nerozum. A lpět na délce na zem je pak skoro stejný prohřešek, jako vyrazit na Ples v Opeře v balerínách. Pokud tedy nechcete hřešit proti etiketě, neoblékejte se víc jak o úroveň lépe (nebo hůř), než je standardem dané akce.

Zdroj: www.shoplombardandfifth.com, www.weddingtonway.com, www.wanelo.com

Black Tie

Spíše než přízvisko plesu, by vás měla zajímat jeho úroveň. Za nejčastější formu dress code pořád platí Black tie. Byť je to pro někoho úsměvné, mnozí stále věří přímé úměře „čím tmavší, tím lepší“. Black tie znamená černou pro pánský smoking. Na dámských šatech se ale mohou objevit nejen barvy, ale i decentní květinové vzory. Skvělou volbou je rudá barva, byť ne vždy se pro formální událost hodí, obzvláště pokud volíte přehnaně dramatický satén. Decentně naopak působí červené šaty z šifonu nebo organzy.

Zdroj: www.keep.com, www.lulus.com, www.lyst.com

Creative Black tie

Creative Black tie na pozvánce rozbuší srdce všem, kteří se v Black tie cítí příliš svázaně. Jeho „kreativní“ alternativa ale nutně nenabádá k módním výstřelkům. Je spíše možností, jak k formální klasice přidat prvky hravosti. To se týká zejména volby materiálu. Vrcholem kreativního sebevyjádření jsou bohužel ve valné většině případů flitry. Ti, kteří si nepotrpí na odlesky jako z discokoule, mohou místo stříbrné klasiky volit bílou nebo rafinovanější květinové vzory. Přehnaně teatrální efekt utlumí tmavý top. Jen pozor na délku – tady by kůže neměla být vidět.

Zdroj: www.lulus.com, www.aisleperfect.com, www.designersoutfits.com

I když se u Creative Black tie doporučuje délka na zem, neznamená to, že musí být nositelka od hlavy k patě zahalená. Kromě rozparku jsou na parketu přijatelná i otevřená záda. Ne vždy musí působit prvoplánově sexy. Stačí volit šaty s malým průstřihem.

Výsledný dojem stojí a padá s volbou správné podprsenky. Místo nalepovacích mučidel a opravdu nenápadných silikonových popruhů, zauvažujte o šatech s všitou podprsenku. Dodatečně ji všije švadlena, pokud to střih a materiál dovolí. A nejlepším doplňkem k šatům s otevřenými zády? Přiměřená dávka sebekritiky. Zvažte, jestli je na vaše zádové svaly opravdu takové pokoukání, obzvlášť pokud trpíte na pupínky.

www.koogal.com.au, www.asos.com, www.refinery29.com

Popkulturou milované overaly slavily comeback na módní mola v roce 2008 a v současnosti jsou staly nejen tolerovanou, ale relativně uznávanou alternativou společenských šatů. Snesou experimenty s barvou, krajkou i doplňky. Jedna věc se ale neodpouští: špatná látka. Bavlna a nylon degradují overal na kousek něčeho, v čem můžete možná v létě korzovat po městě, na společenské události by se neměly objevit ani omylem. Tam patří naopak hrubší a těžší materiál. Dobré je při výběru myslet nejen na dekolt, ale i na pas. Štíhlejší ženy se nemusí bát „pasu v pase“. Ty, které chtějí pár kilo schovat, by měly volit snížený pas, nejlépe v úrovni boků.

Zdroj: www.lyst.com, www.asos.com, www.aqaq.com

White tie

Tradičně nejhonosnější dresscode je určený pro nejvýznamnější společenské události. Mezi ty patří třeba pražský Ples v Opeře. Ve třicátých letech bylo White tie uniformou oscarové noci. Teď už se filmové hvězdy ve fraku a bílé košili vidí málokdy. Červený koberec ale pořád slouží k inspiraci ležérnějšího stylu White tie pro ženy.

Dnes už se krinolinové sukně a upnutý korzet nenosí. Je ale zcela přípustné i na takto honosnou akci obléknout bohatou sukni a zajímavý top. Povoluje se i kvalitní kašmírový svetr.

Zdroj: www.glamour.com, www.fashionadexplorer.com www.whowhatwear.co.uk

Nová etiketa černé na bílém

Co je a co není ještě společensky přijatelné, shrnují desítky příruček. Titul nejkompexnějšího průvodce si stále drží [Emily Post](#), byť její první kniha vyšla na začátku minulého století. Její nástupci bibli společenského chování průběžně aktualizují, takže se o nové etiketě dočtete opravdu vše. Na téma moderní etikety píše třeba [John Morgan](#) nebo [Jodi R. R. Smithová](#). Ve chvílích nejistoty je tuzemskou sázkou na jistotu Ladislav Špaček.

<https://www.modnipeklo.cz/clanky/spolecenske-saty-podle-nove-etikety/>